

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

شرح السنة

Sharḥ al-Sunnah

Expunerea Sunnei

al-Muzanī

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Ismā'īl ibn Yaḥyā al-Muzanī

Expunerea Sunnei

Sharḥ al-Sunnah

شرح السنة

Sharḥ al-Sunnah

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: شرح السنة

Ediție în limba română

Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Cuprins

Expunerea Sunnei	1
Introducere	1
Introducere	1
Înălțimea lui Allah	1
Hotărârea și qadar-ul	2
Îngerii	2
Ādam عليه السلام	2
Paradisul și Focul	3
Īmān-ul	3
Coranul	3
Atributele lui Allah	3
Termenele vieții	4
Mormântul	4
Înviearea, adunarea și socoteala	4
Paradisul și vederea lui Allah	4
Ascultarea de conducători și interdicția rebeliunii	5
Ahl al-Qiblah și takfīr-ul	5
Companionii رضي الله عنهم	5
Rugăciunea în spatele imamilor, jihād-ul și ḥajj-ul	5
Călătoria	6
Calea imamilor călăuziți	6
Păstrarea obligațiilor și evitarea interdicțiilor	6

Expunerea Sunnei

Introducere

Traducere a matn-ului, structurată după capitolele ediției arabe cunoscute. Traducerea urmărește terminologia teologică a textului arab; termenii tehnici importanți sunt păstrați în transliterare acolo unde o echivalare românească ar pierde precizia.

Introducere

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Fie ca Allah să ne ocrotească pe noi și pe voi prin taqwā și să ne dea nouă și vouă succes în a urma călăuzirea.

Ai cerut — fie ca Allah să te îndrepte — să îți explic din Sunnah lucruri prin care sufletul tău să se întărească în aderarea la ea și prin care să respingi îndoielile vorbelor rătăcite și abaterile inovațiilor celor rătăciți. Ți-am așternut, așadar, o cale limpede și luminoasă, fără să cruț în aceasta sfatul pentru mine și pentru tine. Am început-o cu lauda lui Allah, Cel care călăuzește și dă izbândă.

Lauda Îi aparține lui Allah, Cel mai vrednic de a fi pomenit și Cel mai vrednic de mulțumire. Pe El Îl laud: Unicul, aș-Şamad, care nu are soție și nici copil; Preaînalt deasupra oricărui asemănător. Nu are seamăn și nici egal. El este Cel care aude, Cel care vede, Atotștiutorul, Cunoscătorul deplin, Cel de nebiruit, Cel Preaînalt.

Înălțimea lui Allah

El este înălțat deasupra Tronului Său, în măreția Sa, iar prin știința Sa este aproape de creația Sa. Știința Sa cuprinde toate lucrurile, iar hotărârea Sa anterioară se împlinește în creație. El este Cel Generos, Cel Iertător; cunoaște privirea trădătoare și ceea ce ascund piepturile.

Notă textuală: expresia arabă bi-dhātihi („prin Sine Însuși / cu Ființa Sa”) apare în unele transmisii ale textului și lipsește din altele. Ediția românească semnalează varianta și nu construiește asupra ei un adaos străin textului de bază.

Hotărârea și qadar-ul

Creația se desfășoară potrivit științei anterioare a lui Allah și potrivit hotărârii pe care El a stabilit-o. Fiecare merge către ceea ce i-a fost ușurat, iar ceea ce Allah a știut și a voit se împlinește.

Allah a creat fapăturile și a cunoscut faptele lor înainte ca ele să le facă. El a creat binele și răul care au loc în lume și a hotărât căile prin care oamenii ajung la ele. Nimeni nu poate, prin propria sa putere independentă, să obțină un bine pe care Allah nu l-a voit pentru el și nici să îndepărteze un rău pe care Allah l-a hotărât. Toate sunt sub voința, puterea și hotărârea Lui.

Îngeri

Allah i-a creat pe îngeri prin voința Sa, fără să aibă nevoie de ei. Ei sunt făpturi supuse Lui, create pentru ascultare. Dintre ei sunt purtătorii Tronului, cei care se află în jurul Tronului slăvindu-L, mesageri aleși către mesagerii Săi și îngeri însărcinați cu poruncile pe care Allah le voiește.

Ādam عليه السلام

Apoi Allah l-a creat pe Ādam cu Mâna Sa și l-a așezat în Grădina Sa. Înainte de aceasta îi hotărâse coborârea pe pământ. I-a interzis un copac, deși hotărârea Lui cu privire la ceea ce urma să se întâmple fusese deja stabilită. L-a încercat prin ceea ce îi interzisese, iar dușmanul său l-a ispitit spre acel lucru. Mâncarea din copac a devenit cauza coborârii sale pe pământ.

Din urmașii lui Ādam, Allah a creat oameni pentru Paradis, iar aceștia lucrează faptele lui prin voința și puterea lui Allah. Și a creat dintre urmașii lui oameni care vor ajunge în Foc, iar aceștia, prin propriile lor alegeri și fapte, urmează calea pe care Allah a știut-o și a hotărât-o mai înainte.

Paradisul și Focul

Paradisul și Focul sunt adevărate. Oamenii Paradisului vor intra în el și se vor bucura de feluritele plăceri și de cinstea pregătită pentru ei. Oamenii Focului vor intra în Foc potrivit dreptății lui Allah. Cei care mor în kufr rămân în pedeapsa lor, iar dintre oamenii tawhîd-ului Allah îi scoate pe cei pe care voiește să-i scoată prin harul și mila Sa.

Îmān-ul

Îmān-ul este cuvânt și faptă. Cele două sunt legate, alcătuiesc împreună întregul și nu le separăm: nu există îmān fără faptă și nu există faptă acceptată ca faptă de credință fără îmān.

Credincioșii se deosebesc între ei în îmān, iar prin faptele bune cresc. Ei nu ies din îmān prin simpla săvârșire a păcatelor și nu sunt declarați necredincioși pentru o mare neascultare doar prin faptul că au comis-o.

Nu garantăm Paradisul niciunuia dintre cei care fac bine, cu excepția celor cărora Profetul ﷺ le-a garantat aceasta; și nu mărturisim despre un păcătos anume că va fi în Foc. Sperăm pentru cel care face bine și ne temem pentru cel care face rău, lăsând judecata finală lui Allah.

Coranul

Coranul este **Cuvântul lui Allah**, venit de la El, și nu este creat. Cuvintele lui Allah, puterea Lui, descrierea Lui și atributele Lui sunt desăvârșite; ele nu sunt atribute create care apar și apoi pier. Domnul nostru nu a fost lipsit de ele pentru ca apoi să dobândească o perfecțiune nouă.

Atributele lui Allah

Atributele Lui sunt mai presus de asemănarea cu atributele făpturilor, iar mințile celor care descriu nu Îl pot cuprinde. El este aproape, răspunzând celui care Îl cheamă, și este înălțat în măreția Sa, de neatins pentru creație. Este deasupra Tronului Său și distinct de creația Sa; El există cu adevărat și nu este absent sau inexistent.

Ceea ce Allah a afirmat despre Sine și ceea ce Mesagerul Său ﷺ a afirmat despre El se primește fără tashbîh și fără negare, fără a inventa o modalitate pentru atributele Lui.

Termenele vieții

Făpturile mor la termenele stabilite pentru ele, atunci când li se încheie rizq-ul și urmele lor în această viață. Nimeni nu depășește termenul pe care Allah i l-a hotărât și nimeni nu moare înaintea lui.

Mormântul

După strângerea mormântului, oamenii sunt întrebați. Viața din barzakh, încercarea mormântului și ceea ce textele autentice au relatat despre ea sunt adevărate.

Învierea, adunarea și socoteala

După ce trupurile se descompun, oamenii vor fi înviați. În Ziua Învierii vor fi adunați înaintea Domnului lor și vor fi trași la socoteală. Balanțele vor fi așezate, registrele faptelor vor fi desfășurate, iar ceea ce oamenii au uitat Allah a numărat și a păstrat.

Într-o Zi a cărei măsură este de cincizeci de mii de ani, Allah va judeca între făpturile Sale cu dreptate. Judecata Lui este desăvârșită și El este Cel mai grabnic la socoteală. Oamenii se vor întoarce la ceea ce Allah a știut despre ei: un grup în Paradis și un grup în Foc.

Paradisul și vederea lui Allah

Oamenii Paradisului se vor bucura în Paradis, gustând felurile plăceri și primind cinstea lui Allah. Ei îl vor vedea pe Domnul lor, fără îndoială în privința vederii Lui și fără ca vederea să însemne cuprinderea Lui.

Fețele lor vor fi luminoase prin cinstea Sa, iar ochii lor vor privi spre El prin harul Său. Vor rămâne într-o binecuvântare neîntreruptă; oboseala nu îi va atinge și nu vor fi scoși din ea.

Ascultarea de conducători și interdicția rebeliunii

Ascultarea de cei care dețin autoritatea este obligatorie în ceea ce este plăcut lui Allah. Ceea ce Îl mânie pe Allah nu se ascultă.

Se renunță la rebeliunea împotriva conducătorilor atunci când aceștia depășesc măsura sau sunt nedrepti, iar oamenii se întorc cu pocăință la Allah și Îi cer să îi îndrepte și să îi facă miloși față de supușii lor.

Ahl al-Qiblah și takfîr-ul

Ne abținem să-i declarăm necredincioși pe oamenii qiblei pentru păcatele și abaterile lor câtă vreme nu aduc o rătăcire care îi scoate în mod demonstrabil din religie. Chestiunile de kufr nu se stabilesc prin pasiune, presupunere sau simpla existență a unui păcat.

Când apare o bid'ah de rătăcire, omul se ferește de ea și de chemarea către ea, se dezice de rătăcire și nu ia religia de la cei care o propagă.

Companionii رضى الله عنهم

După Mesagerul lui Allah ﷺ, cel mai bun dintre oameni este Abū Bakr aș-Šiddīq, apoi 'Umar ibn al-Khaṭṭāb. Ei au fost cei doi apropiați și ajutători ai Profetului ﷺ și sunt îngropați lângă el.

După ei este 'Uthmān ibn 'Affān, apoi 'Alī ibn Abī Ṭālib رضى الله عنهم. Îi iubim și pe ceilalți dintre cei zece cărora Profetul ﷺ le-a vestit Paradisul și îi pomenim pe Companioni potrivit virtuților lor.

Vorbim despre ei prin faptele lor frumoase și ne abținem de la a ne afunda în conflictele care au avut loc între ei. Ei sunt cei mai buni oameni ai pământului după Profetul lor. Allah i-a ales drept însoțitori ai Profetului Său și sprijinitori ai religiei Sale; ei sunt imami ai religiei și repere pentru musulmani. Mila lui Allah fie asupra lor tuturor.

Rugăciunea în spatele imamilor, jihād-ul și ḥajj-ul

Rugăciunea de vineri și rugăciunea în congregație nu se abandonează din cauza păcatelor personale ale imamului

musulman, câtă vreme nu apare o abatere care invalidează însăși conducerea lui în rugăciune potrivit dovezii.

Jihād-ul și ʿhajj-ul se desfășoară împreună cu autoritatea musulmană, dreaptă sau nedreaptă, potrivit regulilor și capacității stabilite de Șarīʿah. Aceste afirmații descriu doctrina juridică a autorului și nu reprezintă o autorizare individuală a violenței sau a acțiunii în afara autorității legitime.

Călătoria

În călătorie, rugăciunea se scurtează potrivit Sunnei. Călătorul are alege între post și întreruperea postului atunci când textele îi dau această alegere: dacă voiește postește, iar dacă voiește întrerupe și recuperează ulterior, potrivit regulilor fiqh-ului.

Calea imamilor călăuziți

Aceste afirmații și practici sunt cele asupra cărora au mers primii imami ai călăuzirii. Prin ajutorul lui Allah, cei care i-au urmat s-au ținut de ele ca model și ca religie. Ei au evitat speculația forțată în lucrurile în care le fusese suficient ceea ce s-a transmis; prin ajutorul lui Allah au fost îndreptați.

Nu au părăsit urmarea [Sunnah] pentru a ajunge la neglijență și nici nu au depășit-o prin adaosuri, ajungând la exces. În Allah ne punem încrederea, pe El ne bazuim și către El ne îndreptăm dorința de a urma urmele lor.

Păstrarea obligațiilor și evitarea interdicțiilor

Aceasta este expunerea Sunnei pe care am urmărit să o fac limpede. Celui căruia Allah îi dă succes să rămână asupra ei îi revine să păzească obligațiile pe care Allah i le-a impus: purificarea și rugăciunile, zakāh-ul pentru cel căruia îi este obligatorie, ʿhajj-ul pentru cel care are putință și postul Ramadanului.

Sunt păstrate și rugăciunile de Sunnah transmise: witr-ul, cele două rakʿah înainte de Fajr, rugăciunile celor două ʿĪd-uri, rugăciunea eclipsei și rugăciunea pentru ploaie.

Omul trebuie să se ferească de lucrurile interzise: minciună, bârfă, vorbire de rău, nedreptate și a vorbi despre Allah fără

știință. Să fie atent la câștigul său, la mâncarea, băutura și îmbrăcămintea sa și să se depărteze de dorințele care îl conduc spre ȧarām.

Cerem lui Allah să ne țină pe călăuzire, să ne facă statornici asupra Sunnei și să ne încheie viața în Islam și ascultare. Lui Ȧi aparține lauda și la El este întoarcerea.

Sharḥ al-Sunnah

Expunerea Sunnei

Textul lui al-Muzanī despre fundamentele credinței și
ale Sunnei, organizat pentru lectura și studiul crezului
islamic.

Autor: Ismā'īl ibn Yaḥyā al-Muzanī

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro